

REDOGÖRELSE FÖR POSTMUSEUM UNDER ÅR 1969

POSTMUSEINÄMNDEN

Ledamöter av postmuseinämnden har varit: byråchef Karl Axel Löfgren (ordförande), advokat Sten Hultbom, förste intendent fil dr Marshall Lagerquist, kanslichef Åke Odén, byrådirektör Carl Otto Ohm, förste intendent Gilbert Svenson (sekreterare) och byrådirektör Harry Wicksell.

Under året har hållits tre sammanträden.

Nämnden har behandlat ärenden om museets deltagande i ett antal utställningar, öppethållande på lördagar, planeringen av »moderna postkontoret» och filmrummet, framställning om bidrag av postmedel till posthistorisk stämpelforskning m. m.

Program för utställningar under år 1970 har fastställts.

POSTHISTORISKA SAMLINGARNA

Den inventering av stämpelstansarna som påbörjades förra året har fortsatt med rengöring och rostskyddsbehandling av dem. Genomgången av dräktbeståndet har i det närmaste slutförts och en redogörelse kommer att lämnas under 1970.

Vidare har en samling brevomslag kallad SELMA LAGERLÖF PÅ POST monterats. Arbetet med utskriften av generalpostdirektör A. W. Roos' brev fortsätter. Dessutom har material, tidigare skänkt av postmästare Sven Svenmarck, genomforskats med hänsyn till stämpelförfalskningar, som har konstaterats i Tyskland. (Svenska bataljonen i Saar.)

Föremålssamlingen

Gåvor:

Postkälke (Flens Byggnads AB, Flen); Bord av mahogny (Faktor Robert Pettersson, Bromma); Brevask (Fröken Zera Berglund, Kallhäll); Dokumentportfölj från National Giro (Byrådirektör Harry Wicksell, Stock-

holm); Äldre postpåsar (Red. Sten Holmberg, Stockholm); Två apparater för frimärksfastsättning (Köpman Hans Hallström, Göteborg); Sigillstämpel, som tillhört värdebrevbärare Johan Viktor Svenson (Utrikesexpeditör Lars-Erik Stedenius, Sollentuna); Två askfat (Ing. Gösta Jacobsson, Ektorp); Uniformspersedlar (Trafikmästare Eilert Johansson, Gällivare); Uniformspersedlar (F. diligensförman Oscar Heikkilä, Pajala); Uniformspersedlar (Verkmästare Olle Ohlsson, Överkalix); Kristallskål av Steubenglas, Grand Prix 1966 i Washington för Sverigesamling (Joel Olssons Sterbhus, Borås); Plakett från Slussfors Idrottsklubb; Medalj för nit och redlighet i rikets tjänst (Gunnar Nilsson, Eskilstuna).

Museet har tilldelats plaketter för deltagande i frimärksutställningarna »Sofia 69» (guld), »Europa 69» i Neapel (vermeil), »Europa 69» i Montecatini, Italien (guld och lättmetall), »Christmas Stamps», La Valetta, Malta (guld) och »IENECOPIA 69» i Jönköping (silver).

Leveranser:

Från Poststyrelsens kanslibyrå och intendentsbyrå, Centralförrådet, Postbanken, postkontoren i Borås, Falköping, Ludvika, Stockholm 6, Stockholm 7 och Vänersborg, har bland annat levererats:

kassakista, skyltar, frimärksautomater, frimärkshäftesmaskin, stämpelstansar, postpåse, pistol, kartor, årsstilar, fönster till entrédörrar, zinkplattor med frimärksmotiv, pärmar för intern post, reklam- och PR-material, inramad blyertsteckning med bl. a. A. W. Roos och läskdabb som tillhört Bo Bergman.

Arkiv- och dokument samlingen

Gåvor:

En större samling kuvert från Selma Lagerlöfs korrespondens (Kungliga Biblioteket, Stockholm);

Äldre fotografier från Åsele (Px Mai Stommel, Valdemarsvik);
Fotografi av Tranås' troligen förste brevbarare Anders Trahn (Postmästare Rob. Magnusson, Tranås);

Inramade fotografier från 1950-talet (Fru Greta Andersson, Stockholm);
Fotografier och hyllningsadress till kansliskrivaren Elin Carlson (Fröken Eva Hoffsten, Stockholm);

Fotografi av värdebrevbärare kring 1915 samt konstitutorial (Utrikesexpeditör Lars-Erik Stedenius, Sollentuna);

2 fotografier av bågstämpeln Borgholm, använd redan 1832 (Postmästare Åke Tuveßon, Kalmar);

Fotografi från 1895 med postiljon och skjutspojke på sträckan Vassmolösa—Brömsebro (Gustaf E. Bolling, Vassmolösa);

Äldre fotografier (Överkontrollör I. Janzon, Malmö);

Fotografier av postförande fartyg (J. C. Lund, Täby);

Fotostatkopior av brev från Oscar II den 31.3 1889 till f. d. statsrådet Haffner, Kristiania (Byråchef E. Tommelstad, Oslo);

Fotostatkopior av bild ur boken »Shakespeare-gallery etc.» (Byråassistent Lennart Lundberg, Tyresö);

Fotostatkopior av äldre intressanta brevöversändelser (Civ.ing. Curt Haij, Stockholm);

Fotostatkopior av kontrakt med Tranås' första brevbärare, A. F. Trahn (Postmästare Rob. Magnusson, Tranås);

Fotostatkopior av brev från postmästaren i Döderhultsvik 28 maj 1852 (Civ.ing. Curt Haij, Stockholm);

Tidningsurklipp, manus till artikel (Bankrevisor Ivan Adler, Stockholm);

Tidningsurklipp ur »Stamp» 19.1.1957 om »Stockholm Postal Museum» (Ernst Rydahl, Karlstad);

Diverse tidningsartiklar, bl. a. om Skanörs 200-åriga postkontor (Annonschef Göte Svensson, Trelleborg);

Det Bästas »Svarslösen» (Fru Gunvor Ekebergh, Stockholm);

Artikel om svensk filateli, översatt till thailändska (Pass Gunnel Castler, Stockholm);

Brandskadad försändelse (Sjöing. Anders Ohlsson, Hägersten);

Minnesskrift vid invigningen av nya lokaler för pk Sölvesborg, skriven av K. L. Bjurman (Postmästare B. E. R. Edebrand, Sölvesborg);

Avskrifter om Postmuseums upprättande (Öktr K. L. Bjurman, Malmö);

Äldre anslag (Öktr K. L. Bjurman, Malmö);

Matsedel från Garmisch (Byrådirektör Harry Wicksell, Stockholm);

6 ark med upplysningar om luftpost (G. Lindman, Stockholm);

En samling äldre postala blanketter, postkort, reklamkort, inlämningsbevis och adresskort (Nils Lundborg, Göteborg);

Äldre postblanketter, som använts i undervisningen omkring sekelskiftet (Fru Gerda Ahlbom, Malmö);

Brevöversändelser från Finland (Lars Lindström, Mariehamn);

Program och prolog från Sveriges Postsparbanks 75-årsjubileum (Fotograf Yngve Hellström, Enskede);

Sammandrag ur dagbok dec. 1968—jan. 1969 samt fotografier (Bankrevisor Ivan Adler, Stockholm);

„Die Post in Bildern» (Byrådirektör Harry Wicksell, Stockholm);

20 kuvert och turistbroschyrer (Lars Lindström, Mariehamn);

Kuvert frankerat med 15 öre Gustav V en face 1921 (Landssekreterare Sune Lundborg, Uppsala);

Brevstycke från Wien, Leopoldstadt till Böhmen samt fotostatkopior (Tekniker Friedrich Schaffer, Nacka);

Reklamationsblankett från 1917 (Kanslichef Åke Odén, Sollentuna);

Minnesbrev (Birger Nordström, Stockholm);

Broschyren »E-18, Genom tätbygder i Svealand» (Fbs Uno Lindgren, Stockholm);

En samling äldre gratulationskort (Fröken Estrid Linder, Stockholm);

Postkort med stämpeln Säffle-Knöstad (Kamrer Alf Johansson, Säffle);

Kvackare-brev från 1800-talet (Stationsmästare Erik Wallin, Södra Sandby);

En samling försändelser med båtmotiv och sjöpoststämplar (Sigurd Ringström, Trelleborg);

Postala blanketter, som använts i undervisningssyfte (Pia Hård af Segerstad);

Postkort med minnespoststämplar och kuriosakuvert (Fru Barbro Skillinghaug, Sundbyberg);

Almanacka år 1944 (Överpostexpeditör Gunvor Ekebergh, Stockholm);

Korrektur och handlingar rörande den s. k. matrikeln, äldre kuvert, originalskrivelser och avskrifter samt tjänsteföreteckningar, Tidning för Postexpeditör Nr 1 Ärg 1 (Fru Ulla Behrens, Solna);

Del av »Hårgadansen» (Stationsmästare Sven Söderström, Kilafors);

Program över Hembygdsdagarna i Vilhelmina 11—13 juli 1969 (Sven-Olof Forsgren, Trollhättan);

Texter som visar att ett av Akke Kumlien ritat motiv har använts på utgivna frimärken i Falkland Islands (Anders Molander, Eskilstuna);

Krigsfångepost från 1:a världskriget (Fru Maja Starbäck, Stockholm);

2 blad ur Deutscher Kalender 1968 (Fbs Uno Lindgren, Stockholm);

Kvitton på rekommenderade försändelser från 1870 (Postexpeditör Märta Wiman, Nyköping);

Äldre postsparbanksbok (Lars Johan Unneryd, Solna);

Konstitutorial, som tillhört postmästare Axel Blixt (Förste trafikinspektör Axel Winberg, Stockholm);

Posthornskalender 1969 (Byråsekreterare Lennart Ohlson, Stockholm);

Frankostämplade försändelser och danska postavier (Byråsekreterare Lennart Ohlson, Stockholm);

Utländska helsaker (Carl Nilsson, Malmö);

Blanketter och trycksaker från det nya engelska postgirot samt tidningsartiklar om dess start (Kurt Mannaberg, Coventry, England);

Komplett vapenserie i nytryck 1885, monterad på specialblad ur 1910 års Stämpelhandbok (Föreningen Postmusei Vänner).

Diverse helsaker, såsom frankokuvert, brevkort, jubileumsbrevkort, samtliga stämplade (Carl Nilsson, Malmö).

Ett häfte G VI A, 45 öre blå, makulerat med rött kryss på grund av färgfel under tryckningens gång (Fröken Inger Landqvist).

Leveranser:

Sedvanliga leveranser från Poststyrelsens frimärksavdelning omfattande nytukomna frimärken och helsaker, originalteckningar, skisser, gravyr-avdrag, färgprover och normalark.

Under året har 166 blad nymonterats, som visar frimärkena och deras förlagor.

FDC och minnespoststämplade kuvert från PFA.

Dessutom har av nytugivna frimärken från Frimärksavdelningen under året överlämnats 50 st ostämplade exemplar samt, i det fall ett frimärke utgivits i häfte, 50 st häften av vardera, för museets utställningssamlingar.

Inköp:

För komplettering av museets huvudsamling har bl. a. inköpts:

12 st äldre brev från tiden 14/4 1854—8/5 1857,

2 st kompletta satser 9-block »Stockholmia 1955».

2 st 50-ark »Svenska Flaggan 1955».

Generalsamlingen och Övriga samlingar

Gåvor:

Sverige: Göteborgs första lokalpost 80 år 1888—1968 »Bältex 68»: 3 st kartor av »Lokalposten i Borås» med övertryck. En komplett karta med marginalnummer samt 2 st kartor ur makulaturen med omvänt påtryck;

En karta (nr 000002), 20 st märken av 8-öresvalören med påtryck »Bältex 68—50» och »1888—1968 Göteborgs första lokal-Poster 80 år, 50, Bältex—68» och »Bältex 68, SfB, 50, 1966—1968» (Samlarföreningen Bältespännarna).

Motala lokalpost, nytryck, 2 blad med vardera 10 märken av valörerna 4 och 8 öre samt två större märken ett av vardera valören 4 och 8 öre;

Göteborgs första lokalpost 80 år 1888—1968 »Bältex 68»: 1 st 4-block, orange, 50 öre med marginalnummer 000035;

Provtrycksark av nytrycksupplaga från firmorna »Göteborgs Allmänna Lokalpost»: 3 kartor med 50 märken i vardera, operforerade, valör 8 öre och »Lokalförsändelser Göteborg»: 12 kartor med motiven »Hamnen» och »Milles fontän» i valörerna 4, 8, 10 och 40 öre;

Större samling material, märken m. m. från »Bältex 68» och »Bältex 69» samt en karta med 50 märken (8 öre) från »Göteborgs Allmänna Lokalpost» (Ingenjör Bo Olsson, Göteborg).

Ett minnespostkort från Vislandas 100-årsjubileum den 15 maj 1969, dagen för Wieselgrensgården invigning (Stm Sven Kronström, Vislanda).

Ett minnespoststämplat kuvert »Landskrona 17.5.1969 EM Gymnastik för damer» (E. Willman, Malmö).

Ett minnespoststämplat kuvert »Trollhättan Brorundan 9.8.1969».

Trollhättans Filatelistförening 30 år: Minnespoststämplat kuvert samt katalog från föreningens frimärksutställning 31.10.1969 (S-O. Forsgren, Trollhättan).

Rocketgram nr 187 (signerat ex.) från tredje svenska Postraketexperimentet på Järvafältet den 9 juni 1968 till 40-årsminnet av Fr. Schmiedls första raketpostexperiment;

23 st objekt från »Första internationella raketpostexperimentet i Skandinavien den 24 augusti 1969» (Stiftelsen Jubileumspostflygningen, Stockholm 40).

Två vykort, FDC »Tjörnbröarna», frankerade med hela häften, stämplade Stenungsund den 3.9.1969 (Barbro Skillinghaug, Postmuseum).

En karta av Nationalföreningens julmärke för år 1968/1969 (Svenska Nationalföreningen mot Hjärt- och Lungsjukdomar, Stockholm).

Svenska Frimärksbytesföreningen 40 år: Minnespostkort med par av Ewerts provmärken i brun färg, makulerade med »privat» stämpel med anledning av jubileet den 5 december 1969 (Tekn. dr R-B. Eklund, Bromma).

Danmark: Hela kartor danska helgmärken från åren 1917—1923, 1953, 1959—1960, 1962 och 1965 (Faktor Robert Pettersson, Bromma).

Finland: Samtliga under år 1969 utkomna emissioner och samtliga minnespoststämplar på kuvert. FDC »Nordenfrimärket 1969» från Danmark, Finland och Norge (Lars Lindström, Mariehamn, Åland).

Frimärken, helsaker och FDC från postförvaltningarna i Belgien, Bulgarien, Bhutan, Canada, Cuba, Indonesien, Iran, Pakistan, Ungern, USA, Väst-Tyskland, Österrike samt CEPT.

Biafra och S. Tomé e Príncipe: Frimärken och aerogram (S. Axelson, Johanneshov).

Estland: Två minnespoststämplade blad och minneskuvert stämplat den 24.12.1968, 125-årsdagen av den estniska författarinnan Lydia Koidulas födelse. Frankokuvert med vykort och blad frimärkta med frimärke utgivet med anledning av »Estländska sångfestivalen 1969», stämplade med minnespoststämpel (Jul. Bleyer, Tallinn).

Etiopien: Komplet samling frimärken och FDC utgivna under år 1969 jämte broschyrer, tidningsartiklar om Etiopiens postverk och »The Ivan Adler Postal Museum» i Addis Abeba (Bankrevisor Ivan Adler, Stockholm).

Schweiz: Ett FDC med 5 st frimärken ur serien »1969 Portraits Effigie», utgivningsdag 18.9.1969 (Werner Liniger, Bern).

Tyskland DBR: Postkort utgivet och stämplat i samband med USA-presidenten Richard Nixons besök i Bonn och Berlin den 27.2.1969 (H. Krüger, 1-Berlin-61).

Ett block »125 Jahre Berliner Zoo» (Horst G. Jacobsen, 1-Berlin-37).

Tyskland DDR: 63 st FDC från åren 1967—1969 (C. F. Lücke, 705 Leipzig).

Tyskland: Tre postkort, helsaker (3, 5 och 10 pf.) »Offizielle Postkarte des Württ. Landesvereins v. Roten Kreuz 1914» (Rådman Allan Wirgin, Stockholm).

Tjeckoslovakien: Ett postkort (helsak 30 h.) stämplat 30.9.1968 (Adolf Maruska, Jablonec).

Österrike: Ett ballongbrev innehållande en bit av ballonghöljet från ballongen »PRO JUVENTUTE» använd åren 1961—1969. Brevet är befordrat med ballongen »Raiffeisen» den 11 maj 1969 (Österreichische PRO JUVENTUTE, Salzburg).

Tre postkort utgivna den 1 oktober 1969 med anledning av postkortets 100-årsjubileum (Heinrich Tomschik, Wien).

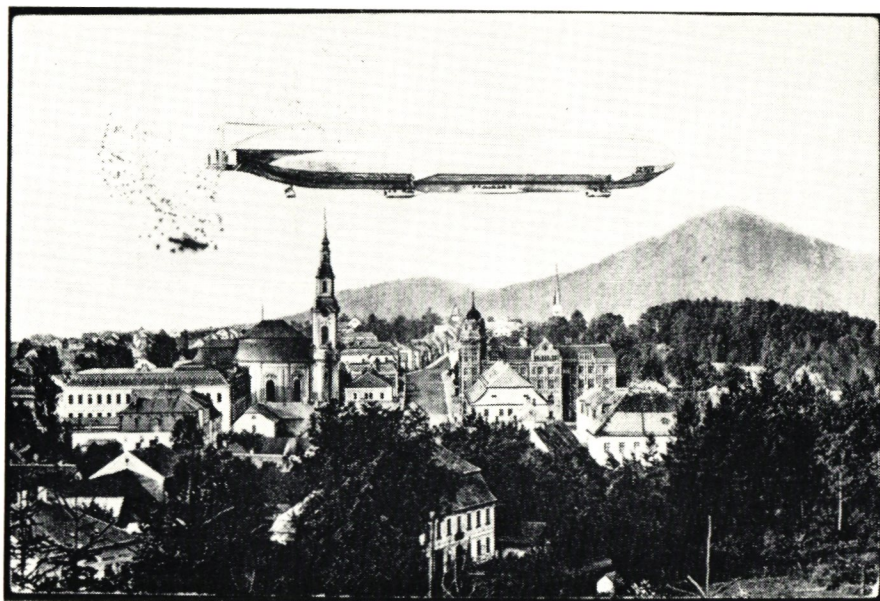
Indien: Åtta broschyrer om nyutgivna frimärken under tiden 28.3.1968—15.12.1968, vardera innehållande ett förstadagsstämplat exemplar av det nya frimärket (N. E. Rydberg, Lidingö).

Ghana: 32 st albumblad med frimärken utgivna under åren 1958—1968 (Manfred R. Lehmann, New York).

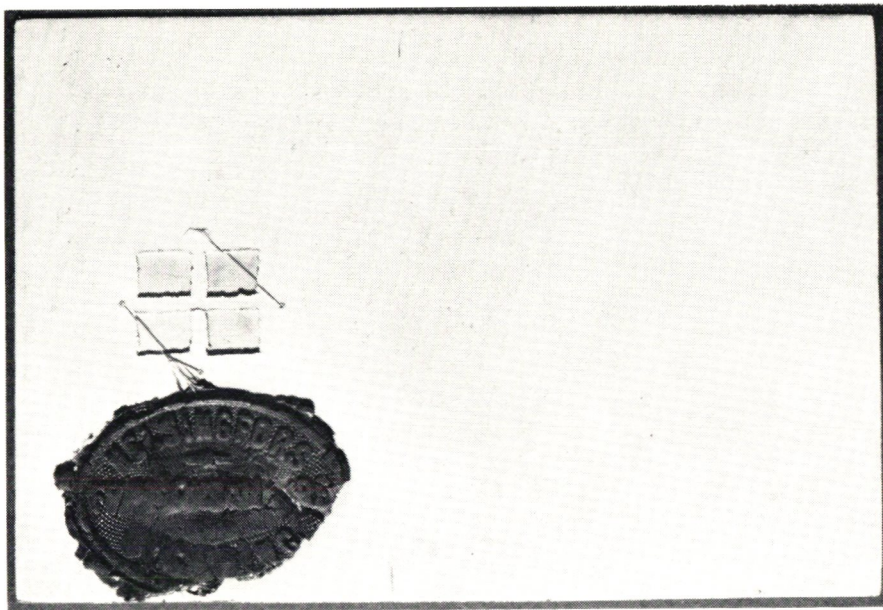
Fyra frimärken ur »Olympia-serien» utgivna den 15.8.1960 varav ett feltryck av 1/3d-valören (F:a Skandinaviska Frimärken, Stockholm).

Ett större antal ostämplade antihunger-frimärken från Europa, Afrika, Asien och Syd-Amerika att användas som priser i ungdomstävlingen »Nos-tippen» på Postmuseum (Karl Borin, Stockholm).

USA: FDC utgivna i USA vid rymdflygningar under år 1969 (J. R. Fitzpatrick, Space Craft Covers, Huntington, W. Va.).

Specialkort för zeppelinaren Sachsen, stämplat i Haida 20.10.1913.

Prov på äktetsintyg i Finland 1897 utfärdat av Helsingfors Frimärksamlare Förening.
Observera tråden och sigillet på baksidan.

Inköp:

Diverse inköp av frimärken och helsaker m. m för komplettering av museets Europa- och Utom-Europa-samlingar, flygpostsamlingen, FDC och minnespoststämplor, rymdfartssamlingen samt utställningssamlingarna:

Sverige:

Ett 3-strip 3 öre grön med förskjutet påtryck »Stockholmia 55»

10 st FDC från åren 1935—1955

10 st minnespoststämplade kuvert från åren 1928—1955.

Norge:

1878 essay i blå-grönt för kronor-valören, Oscar II

ett kortbrev »Spetsbergen via Tromsö—Nordkap».

USA:

Fyra »Mån-brev» 20.7.1969 »First man on the moon».

Monteringar:

	Albumblad	Frimärken	Manco	Totalt
Europa	297	1 757	197	1 954
Afrika	9	50	3	53
Amerika, Nord-	—	—	—	—
Central-	406	1 168	339	1 507
Syd-	—	—	—	—
Asien	6	29	12	41
Australien	9	47	—	47
Antarktis	—	—	—	—
	727	3 051	551	3 602

Museets generalsamling omfattade vid årets slut 19 053 albumblad, med 133 975 frimärken och 30 676 reserverade platser för frimärken som saknas i museets samlingar. Hela antalet frimärken som monterats eller för vilka plats beretts, utgör 164 651.

Ur leveranserna av nya frimärken från UPU, Bern har alltså under år 1969 monteringar utförts på 727 albumblad med tillsammans 3 051 frimärken och reserverade platser för 551 frimärken, som saknats i leveranserna.

Följande nya utställningssamlingar har sammanställts:

1. Norden 1969, 40 blad
2. Svenska frimärken och helsaker, 2×43 blad
3. Blommor på svenska frimärken, 28 blad
4. Nyårsfrimärken, 60 blad
5. Sagor och legender, 40 blad

6. Barnteckningar på frimärken, 8 blad
7. Svensk sjöfart, 86 blad
8. The 1969 Nordic stamps, 23 blad
9. Harald Sundstedts helbrevssamling (vapen-öre), utökad med 90 blad
10. Julfrimärken, utökad med 59 blad
11. Blommor på frimärken (tilläggsmontering 1963—1967) 219 blad.

FILATELISTISKA OCH POSTHISTORISKA BIBLIOTEKEN

Filatelisktiska biblioteket

har under året utökats med 367 arbeten, därav 114 gåvor, bytesexemplar eller postala leveranser fördelade sålunda:

monografier	133
allmänna handböcker	49
kataloger	126
övriga arbeten	44
tidskrifter	5

Därtill kommer 148 auktionskataloger samt 99 tidskriftsårgångar.

Posthistoriska biblioteket

har utökats med 157 arbeten, därav 102 gåvor, bytesexemplar eller postala leveranser.

Därtill kommer 28 tidskriftsårgångar.

Inbindning:

Under året har 75 arbeten bundits hos Postverkets Bokbinderi.

Kataloger:

Biblioteket har utgivit 3 nummer av sin stencilerade »Litteraturförteckning 1969: 1—3», som distribuerats till bibliotek, filatelistföreningar och enskilda personer inom och utom landet.

Utställningar:

I anslutning till museets utställningar har montrar med filatelistisk eller posthistorisk litteratur anordnats, bl. a. vid utställningarna: »Blommor på frimärken», »Norden 1969», »Afrika i dag», »Båtpost» och »God Jul Glada Barn».

I samband med utställningar på en del andra orter har även filatelistisk litteratur visats.

Vid utgivandet av nya svenska frimärken har biblioteket dessutom ordnat en speciell monter i frimärkssvåningen, bl. a: Norden, Albert Engström, Ivan Aguéli, Wasa, Bo Bergman.

Aktuella montage av böcker och frimärken har anordnats i läsesalen, där i början av året konstnären Axel Wallenbergs Strandellmedaljonger av brons blivit placerade (gåva av Sveriges Filatelist-Förbund).

Besök och lån:

Biblioteket har under året besökts av 854 personer. Det totala antalet hemlån var 1 796 av vilka 797 utgjorde lån till låntagare på annan ort än Stockholm. Motsvarande siffror var 1968: 800, 1 373 och 510.

Som vanligt har ett stort antal filatelistiska och posthistoriska artiklar registrerats.

UTSTÄLLNINGSVERKSAMHETEN

Museets egna utställningar:

(1968) 5.12—12.1 (1969)	Julhälsningen
17.1 —16.2	Blommor på frimärken
28.2 — 7.4	Norden 1969

FDC med Nordenfrimärken 1969 var eftertraktade.

Astrid Lindgren på utställningen God Jul Glada Barn vid uppförstoring av frimärket med Pippi Långstrump — utställningens ledmotiv.

14.4 —20.4

24.4 —14.9

25.9 —26.10

31.10— 9.11

4.12—11.1 (1970)

Postens Konstförening (vårutställningen)

Afrika i dag

Båt-Post

Postens Konstförening (höstutställningen)

God Jul Glada Barn

»Blommor på frimärken» invigdes av ordföranden i Stockholms Blomsterhandlareförening, Sven-Olof Windesjö i närvaro av 147 personer.

Utställningen »Norden 1969» invigdes av generaldirektör Nils Hörjel. PFA hade ordnat försäljning av Nordenbrev och samtliga länders Nordenfrimärken. 1 114 personer var närvarande vid invigningen.

»Afrika i dag» invigdes av Karl Borin i närvaro av 101 personer.

Utställningen »Båt-Post» invigdes av Björn Landström. 225 personer hade infunnit sig.

Utställningen »God Jul Glada Barn» invigdes av Gilbert Svenson i närvaro av bl. a. Astrid Lindgren och 227 personer. En klass från Adolf Fredriks musikskola sjöng julvisor.

Tillfälligt har i museet visats:

- 23.5 —22.6 Fem ramar bulgariska frimärken visades i trapphallen under frimärksutställningen i Sofia. Monterade frimärken ställdes till förfogande av ambassadsekreterare Naiden Spasov.
- 3.12—11.1 (1970) Ett antal bidrag till Postbankens affischtävlan visades i UPU-rummet.
- 10.12—11.1 (1970) Med anledning av att ILO tilldelats Nobels fredspris för året 1969 visades i filmrummet åtta ramar med av 90 länder utgivna ILO-frimärken. En samling hade genom Svenska FN-förbundet utlånats av M. Joseph Wilson Haden i Genève och kompletterades av museet.

»Aktuellt frimärksland»:

- 20.2 Sverige: Frimärket »Tre Kronor» 30 år. Originalteckningen, FDC och 3-strip av den först utgivna valören, 60 öre.
- 24.4 Etiopien: FDC från Ethiopian Airlines. Gåva av direktör Lars Liljeqvist vid nämnda flygbolag.
- 21.7 USA: Rymdfrimärken med anledning av månlandningen den 20—21.7.1969.
- 25.9 Sverige: Frimärken med båtmotiv.
- 13.10 Österrike: Första brevkortet med anledning av 100-årsdagen och utgivningen av museets nya minnespostkort.
- 4.12 Danmark, Norge, Finland: Brevomslag med reklamstämpel med julmotiv angående tidig inlämning av helgpost.

Vandringsutställningar:

»Hur samla frimärken» har under året visats bl. a. i Malmö, Göteborg, Horred, Örnsköldsvik, Alingsås, Trollhättan, Kungälv, Arvika och Uppsala.

»Postverkets historia på frimärken» har visats i Jönköping, Falun, Arvika, Tranås, Vagnhärad, Uddevalla och Örebro.

»Postpolisen visar» har under 1969 besökt Åtvidaberg, Köping, Södertälje, Alingsås, Ljusdal, Lidköping, Eskilstuna och Älmhult.

Museet har under året deltagit i följande utställningar:

Utlandet:

- 15.1 — IACO, Montreal, frimärkssamlingen »Swedish Air Mail», sex blad med engelsk text.

- 14.3 — 16.3 »Interpex 69», New York, samlingen »Swedish postage stamps and entires 1967», 37 blad.
- 26.4 — 4.5 »Europa 69» i Neapel, samlingen »Swedish postage stamps and entires 1968», 43 blad.
- 31.5 — 1.6 »Compex» i Chicago, samlingen »Historien bakom frimärket», 16 blad med engelsk text.
- 31.5 — 8.6 »Sofia 69» i Sofia, 88 brev ur Sundstedts donation.
- 1.7 — 31.7 Exposition Philatélique Internationale i Knokke, Belgien, Swedish postage stamps and entires 1968», 43 blad.
- 12.9 — 21.9 »Euroflor 1969» i Dortmund samlingen »Blommor på svenska frimärken», 28 blad med tysk text.
- 25.9 — 30.9 UTC-PTT-kongressen i Bryssel, samlingen »Norden 1969», 23 blad med engelsk text.
- 2.10—22.2
(70) »International Commemorative Philatelic Exhibition» i Amreli och New Dehli, frimärken — ett Tokyo-album kompletterat med frimärken med kända svenskar — som ställts till förfogande av Poststyrelsens Frimärksavdelning och monterats av museet.
- 5.10—12.10 »Europa a Montecatini e X Mostra del Francobollo» i Montecatini, Italien, samlingen »Swedish postage stamps and entires 1967—68», 80 blad.
- 28.11—28.12 »Svensk filateli» på Postmuseum i Helsingfors, brev ur Sundstedts donation och samlingen »Svenska frimärken och helsaker 1963—1968».
- 20.12—31.12 »Christmas stamp Exhibition — Malta 1969», Valetta, Malta, en samling Julfrimärken, 25 blad.

Sverige:

- 9.1 — Hälsinglands Museum, Hudiksvall, avsnittet »Japansk konst på frimärken» ur Konst på frimärken, 32 blad.
- 14.1 — 19.2 Till distriktschef Olli Grönroos, Vasa Postdistrikt, Vasa, har utlånats den för hand ritade och färglagda kartan »Påstvägarne Uti Wasa Påst Inspections District och Österbottn» från år 1750.
- 20.1 — Postens Kundtjänst i Malmö för medverkan i »Kul i tre», frimärksförstoringar, trycksaker och affischer.
- 20.1 — Postens Kundtjänst i Malmö för utställning i Malmö stadsbibliotek, förstoringar av litografier, filatelistiska tillbehör, filatelistiska böcker och tidskrifter.
- 9.2 — Karolinerloppet, Mellerud, äldre brevlåda.

- 14.3 — Filatelistafton i Arvika, 23 blad monterade frimärken ur Nordensamlingen, Fartyg på frimärken och äldre stämplade frimärken från Arvika, posthistoriskt material med anknytning till Arvika, kuriosasamling, vykort och fotografier.
- 3.4 — Kundtjänsten i Linköping, för utställning i samband med 100-årsjubileum i Kristdala och Vissefjärda, sex blad monterade, stämplade äldre frimärken med anknytning till trakten.
- 8.4 — Utställningen »Att färdas» på Upplandsmuseet i Uppsala, Postcharta ofwer Upland år 1717, akvarell från slutet av 1920-talet med bildilagens, Ny Taxa etc emellan Stockholm—Uppsala, ritning från 1860-talet av postdiligers, teckning av svensk postdiliger år 1855, biljett till postdiliger och modell av postdiliger.
- 8.4 Sällskapet Ångbåten i Göteborg, en äldre ångbåtsbrevlåda att användas under sommaren vid de kryssningar, som gjordes med ångfartyget Bohuslän.
- 20.4 Röda fjädern-insamlingen i Åsele, ett antal äldre uniformer, posthorn och postiljonsbrevlådor.
- 15.4 Postkontoret i Uddevalla för utställning där, 20 blad frimärken, förfilatelistiska brev, äldre fränkerade försändelser med anknytning till Uddevalla samt 11 blad äldre frimärken, stämplade Uddevalla (genom CPR).
- 25.4 Utställningen »Vår Polis» i Södertälje, brevlåda från sekelskiftet.
- 4.5 — 11.5 Postkontoret i Arboga för utställning i samband med föreningen Nordens 50-årsjubileum, samlingarna Norden-frimärken 1956 och 1969.
- 13.5 Stationsmästaren i Sävsjö, ett posthorn för användning vid festligheter, (arrangerade av Lions club i Sävsjö).
- 13.5 Till Gotlands Fornsal i Visby såsom deposition, brevlåda från sekelskiftet.
- 29.5 Postkontoret Göteborg 1, för utställning i kundavdelningen, häftessamlingen »Drottningholmsteatern 200 år».
- 27.6 — 6.7 »Expo Varberg 1969» i Varberg (arrangör Varbergs Ungdoms Frimärksklubb), samlingen »Hur en modern frimärks-emission kom till».
- 28.6 Sjöräddningens Dag i Lysekil, (arrangerad av Lions club), en skylt från mitten av 1800-talet, en brevlåda från sekelskiftet, posthorn och kronopostbrev.

- 3.9 —14.9 S:t Eriksmässan i Stockholm, samlingen »Klassiska svenska frimärken» och Tufvessons samling »Sweden abroad» (genom CPR).
- 19.9 Husbyfjöl's Marknad i Borensberg, postanstaltsskylt med krona och posthorn.
- 19.9 Utställning i Lycksele, en äldre diligensuniform.
- 29.9 Utställningen »Järnvägen 100 år i Karlstad», hästdiligens, diligenskista, diligensbiljett, postförarväska, fotografier och äldre brev.
- 11.10—12.10 Nyköpings Filatelistförening i Nyköping, för utställning, samlingen »Hur en modern frimärksemission kom till» och 10 blad ur »Klassiska svenska frimärken».
- 26.10— 2.11 Hudiksvalls Filatelist-Klubb, Hudiksvall, för utställning, 52 blad med äldre frimärken stämplade Hudiksvall med underlydande postanstalter, två förfilatelistiska brev, samt en äldre brevlåda.
- 26.10—31.10 Utställning i Borrby Sparbank under »Sparbanksveckan», frimärkssamlingarna »Svensk Sjöfart» och »Hur en modern frimärksemission kom till».
- 30.10— 9.11 Frimärkutställningen »Ienekopia» i Jönköping, anordnad av Jönköpings Filatelistförening med anledning av föreningens 50-årsjubileum, 100 blad skilling banco- och vapen-örebrev ur Sundstedts donation, 17 blad äldre frimärken, stämplade Jönköping ur Lewins och Wigforss' donationer, rullstämpel, postskylt, posthorn, postpåse, vikter, uniform, fotografier, brevkartor, posttaxor, tidtabeller, värdepostlåda, frankeringsmaskin, brev med Jönköpingsstämplar m. m.
En utställning av historiska föremål visades samtidigt på postkontoret.
- 7.11— 9.11 Utställning i Uddevalla, arrangerad av Uddevalla Filatelistklub vid klubbens 25-årsjubileum, Benzingers donations-samlingar Oscar II och Gustaf V.
- 5.11 Postexpeditionen Kalmar 2, (jubileum) diverse posthistoriskt material med anknytning till Kalmar.
- 10.11 Stockholms Sparbank, avdelningskontoret i Tensta, för visning i skyltfönster i samband med invigning av området Tensta, 19 blad med frimärken ur »Svenska Byggnadsminnen».
- 10.12—20.12 Mårbackastiftelsen och Fryksdalens Sparbank, för utställning i Sunne vid firandet av 60-årsdagen av att Nobel-

- priset i litteratur tilldelades Selma Lagerlöf, samlingen »Värmlänningar på frimärken» och 50 kuvert adresserade till Selma Lagerlöf (genom CPR).
- 24.11 Malungs Skinnkläder i Värnamo (för skyltning), ett gammalt posthorn, två äldre postväskor och två uniforms-mössor.
- 5.12 Postkontoret i Arvika för utställning på postkontoret, samlingen »Norden 1969».
- 28.11 Stadsbiblioteket i Sundbyberg, ett urval från förra årets utställning »Julhälsningen», två skärmar med förstoringar av julkort och fem ramar julkort.
- 8.12 Stadsbiblioteket i Djursholm, urval från »Julhälsningen» och allmänna upplysningar om Postmuseum.

Utlånade föremål:

För inspelning av Strindbergs »Röda Rummet» utlånades den 21.5 en brevlåda från 1870-talet (Sveriges Radio-TV).

Ångbåtsbrevlåda från 1900-talets början utlånades den 3.7 för inspelning av »Fridas visor». (Sveriges Radio-TV, Malmöredaktionen).

En brevbärarväska från 1920-talet utlånades den 8.7 för inspelning av en barnfilm. (BAV-film.)

Allmänt:

Gilbert Svenson medverkade den 7.3 och 12.3 i olika radioprogram. Den 6.8 intervjuades intendent Svenson om Postmuseum och Postverkets historia av redaktör Jaques Danjog från Sveriges Radios franskspråkiga utlandsprogram.

Den 7.10 intervjuade Sveriges Radios utlandsavdelning intendent Carlin om museet för en sändning riktad till Brasilien.

Den 1.3 sammanträdde postmuseicheferna i Finland, Norge och Sverige i Postmuseum.

Den 4.8 besöktes Postmuseum av Linns' Tour, amerikansk grupp på studieresa arrangerad av Linns' Weekly Stamp News, Sidney, Ohio. En specialutställning hade anordnats, omfattande Delawaresamlingen, Svenskar i USA, Svenska ortnamn på frimärken ur Astrid Tufvessons samling samt ett urval USA ur Lagerlöfs samling. Efter hälsningstal demonstrerade Majvor Franzén frimärksgraving. Avdelningsdirektör Per Pååg och byrådirektör Arne Karlsson medverkade. Besöket avslutades på postanstalten från Virserum på Skansen.

Den 18.3 specialvisning för AB:s Frimärksklubb (museichefen).

Den 20.3 specialvisning för Skandia Filatelistförening (museichefen).

TJÄNSTERESOR

Förste intendent Gilbert Svenson beökte Sofia under tiden 28.5—9.6 och medförde materialet för internationella frimärksutställningen »Sofia 69».

Förste kontorsskrivare Stig Nilebrant besökte den 29.10 Jönköping i samband med Jönköpings filatelistförenings utställning.

Förste intendent Svenson besökte den 25.11 Helsingfors med material för utställningen »Svensk filateli».

Intendent Sven Carlin återhämtade detta den 30.12 i Helsingfors.

PUBLIKATIONER

Postmusei årsbok »Postryttaren» 1969.

Postkort för museet, ritat av Martin Gavler (IF).

Supplement till Handbok över monografier m m i Postmuseums filatelistiska bibliotek.

DONATIONSMEDEL

Postmusei *fonder* uppgick den 30.6.1969 till:

d'Orchimontska fonden	6.436: 61
Sundstedtska fonden	15.897: 30
Fonden för försålda frimärken	5.623: 18
Flygpostfonden (31.12.69)	20.702: 15

Donationsmedlen uppgick den 31.12.69 till:

Gellerstedts donation	2.827: 63
Paulins donation	7.936: 33

Fonden för försålda frimärken har under året tillförts 940: — kronor och Flygpostfonden 600: — kronor.

Flygpostfonden har använts för inköp av 345 flygpostförsändelser (2 600: —), 12 st äldre brevomslag (4 260: —) och en essay för norska kronorvalören Oscar II 1878 (364: 34), tillhopa 7 224: 34 kronor.

POSTMUSEI ANSLAG

Av Postmusei anslag för utökande och vidmakthållande av samlingarna, 25 000 kronor, har under budgetåret 1.7.1968—30.6.1969 förbrukats 24 895: 08 kronor.

OMBYGGNAD OCH REPARATION

Arbeten med grundundersökning och reparation av entrépartiet har pågått. I filmrummet har byggts ett maskinrum och ett förrådsrum.

För ljusgården har anskaffats trätrallar och växter.

Spaljéer, staket och trädgårdsmöbler har utställts av Hasselfors Bruks AB.

Den 29.1 och 30.1 företogs besiktning av museets magasinslokaler vid Göran Hälsinges Gränd av representant för Stockholms Stads Byggnadskontor och försäkringsbolag. I december påbörjades renovering av fastigheten.

REKLAM

Varje söndag annonserades museets öppethållande och utställningar i »Museinyckeln» i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Affischer med inbjudan till museet har under vår- och höstterminerna utsänts till samtliga skolor i Storstockholm. De flesta tillfälliga utställningar har dessutom varit affischerade på Storstockholms postanstalter och på bibliotek etc.

ÖPPETHÅLLANDE

Museets skådesamlingar hölls under året öppna för allmänheten söndagar kl 13—16, måndagar—fredagar kl 12—15 och torsdagar dessutom kl 19—21. Från den 1 september hölls museet dessutom öppet lördagar kl 10—14.

Söndagar var en kassaexpedition öppen för försäljning av frimärken och mottagande av vanliga och rekommenderade brev. Framärksförsäljningen uppgick under året till 34.671 kronor.

BESÖK

Museet besöktes under året av 26.453 personer mot 27 284 under 1968. I besöksantalet ingår 98 grupper med 1 796 deltagare. Flertalet grupper visades omkring under ledning av någon av museets tjänstemän. Icke exponerade filatelistiska samlingar m. m. har under året studerats av 9 filatelistiska forskare.

Tävlingen »Nostippen» har anordnats på söndagar samt under vintersportlovet alla dagar.

Föreningen Framärkssamlaren, Svenska Motiv Samlare (Stockholmsavdelningen), Ungdomsgruppen av Stockholms Filatelist-Förening och Samlarföreningen Bältespännarna har under året regelbundet sammanträtt i museet.

Stockholmspensionärernas Frimärksklubb har sammanträtt i museet vid ett flertal tillfällen, varvid föredrag, filmvisning och rådgivning arrangerats. Riksföreningen Svenska Motiv Samlare och Samlarföreningen Bältespännarna har hållit sina årsmöten i museet liksom Föreningen Frimärks Samlaren.

MUSIKPROGRAM M. M.

Pianisten Valentina Rives har under året givit 18 konserter.

Den 10.10 arrangerades en musikafton, omfattande stråkkonsert, medeltida sånger framförda på musikhistoriska instrument, nyare folkmusik, vokalmusik och jazzmusik.

Den 26.11 framförde sånggruppen Vans Bro's ett tiotal sångnummer, delvis till ackompanjemang.

Postens Konstförening har visat måleri, skulptur och grafik i utställningslokalerna den 14—20.4 och 3—9.11.

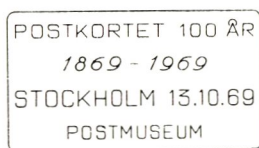
Statens Järnvägars Konstförening hade sin konstutställning där under tiden 17—20.11.

DIVERSE

Den 16.9 konstaterades det att »postmästaren» i äldre postkontoret, den kinesiske brevbäraren i UPU-rummet och den stiliserade brevbäraren i brevbäringsrummet utsatts för åverkan. Mest skadad var dockan till postmästaren, vars huvud var krossat. Dessa föremål har senare reparerats.

Stockholm i april 1970

Gilbert Svenson

*MINNESPOSTSTÄMPLAR
som använts vid Postmuseum under 1969.*

Förteckning över personer och institutioner som under år 1969
lämnat gåvor till Postmuseum.

Ivan Adler; Gerda Ahlbom, Malmö; Oscar E Alcalde; Arne Almqvist; C.-A. Alrenius; Greta Andersson; Kungl. Arbetmarknadsstyrelsen, B. Runius; Wilhelm Augustinsson; Australian Post Office, Sidney, Australien; Stig Axelsson; Margarethe von Bahr, Strängnäs; Ulla Behrens; Edith Bellander-Andersson; Zera Berglund; Waldemar Berguv, Kiruna; K. Lorentz Bjurman, Malmö; Stina Björklund; Jul. Bleyer, Tallinn, Estland; Harry Borgenport; Karl Borin; Gösta Bornewall; Lauren H. Brikton, La Crescenta, U S A; Bundesminister für das Post- und Fernmeldewesen, Westtyskland; Bundespostmuseum, Frankfurt am Main, Westtyskland; Bureau International du Travail, Genève, Schweiz; Casa Filatelica Hevia, Madrid, Spanien; Gunnel Castler; Christer Cederberg, Södertälje; C E P T via Kanslibyrån och Intendentsbyrå; Sten Christensen, Trelleborg; Crown Agents H Division, London, England; Mats Danielsson, Fagersta; Jan Dekker, Amsterdam, Holland; Gustav Detjen Jr, Pleasant Valley, U S A; Deutsche Bundespost; Directorate General of Posts, Taipei, Formosa; Donald Dromberg, Helsingfors, Finland; Ragnvald Edebrand, Sölvesborg; S. A. Edifil, Barcelona, Spanien; Tore Edström; Gunvor Ekebergh; Rolf-Bertil Eklund; Gunnel Eng; Charles L. Erikson, Williamsville, U S A; Elisabeth Falk; Fédération des Philatélistes Tchécoslovaques, Prag, Tjeckoslovakien; David Feldman Ltd, Dublin, Irland; Sister Fidelma, Weston, U S A; Philatelia Hungarica, Budapest, Ungern; J. R. Fitzpatrick, Space Craft Covers, Huntington, U S A; Flens Byggnads AB, Flen; Sven-Olof Forsgren, Trollhättan; Frimärkshuset AB; Louis Gailly, Bruxelles, Belgien; Gunnar Geisle; Giorgio Giorgi, Lucca, Italien; Irene P. McGroary, Washington, USA; Bror Gudmundsson, Hälsingborg; Hans Hallström, Göteborg; Sylvia Hardwick; Yngve Hellström; Signe Hjelm, Eksjö; Eva Hoffsten; C. Alfred

Holm; Lennart Holmbergh, Malmö; Sten Holmberg; Sven Holmblad, Vänersborg; Lennart Holmgren; John M. Hughes, Banning, U S A; Imperial Ministry for Foreign Affairs, Teheran, Iran; Republic of Indonesia, Indonesien; Ernst Ingelius, Helsingfors, Finland; Horst Jacobsen, Berlin, Västtyskland; Gösta Jacobsson; I. Janzon, Malmö; Alf Johansson, Säffle; Amalia Johansson; Petter Jonsson, Säffle; J. L. Jvangean, Haarlem, Nederländerna; Gunnel Jönsson; Koldinghus Slot, Kolding, Danmark; Sven Kronström, Vislanda; H. Krüger, Berlin, Västtyskland; Kungliga Biblioteket; Landesverband der ungarischen Philatelisten, Budapest, Ungern; Inger Landquist; Sonja Larsson, Malmö; Manfred R. Lehmann, New York, USA; Juan de Linares Castilla, Barcelona, Spanien; A. Lindell; Estrid Linder; Greta Linder; Uno Lindgren; Georg Lindman; Lars Lindström, Mariehamn, Åland; Werner Liniger, PTT Museum, Bern, Schweiz; Sergej Livchilz; Lennart Lundberg; Nils Lundborg, Göteborg; Sune Lundborg; F. Lücke, Leipzig, Östtyskland; Karl Axel Löfgren; Robert Magnusson, Tranås; Pedro Marticorena, Santiago, Chile; Adolf Maruska, Jabloccec, CSSR; Anders Molander, Eskilstuna; Musée Philatelique, Hongrois, Budapest, Ungern; Le Musée Postal, Paris, Frankrike; Carl Nilsson, Malmö; Gunnar Nilsson, Eskilstuna; Gilbert W. Noble, Winter Park, U S A; Birger Nordström; Åke Odén; Anders Ohlsson; Bo Olsson, Göteborg; Lennart Ohlson; Oslo Filatelistklubb, Oslo, Norge; Dir. Gen. Pakistan, Karachi, Pakistan; Kungl. Patent- och Registreringsverket; Eva Pettersson; Robert Pettersson; Postens Läkarmottagning; PTT Wien, Österrike; Postmaster General, Ottawa, Canada; Postmuseet, Oslo, Norge; Postmusei Vänner; Postsamlingen; Per Påå; Andreas Relte; Republic of Indonesia, Indonesien; Sigurd Ringström, Trelleborg; N. E. Rydberg; Friedrich Schaffer; J. Scheps, Paris, Frankrike; Francisco Schiffer, Sao Paulo, Brasilien; Pia Hård af Segerstad; Gunnar Sellin, Ludvika; H. Skalin, Falköping; Firma Skandinaviska Frimärken; Barbro Skillinghaug; Socieda de Philatelica Paulista, Sao Paulo, Brasilien; Maja Starbäck; Stationsmästaren, Floby; Stationsmästaren, Julita; Lars-Erik Stedenius; Stiftelsen Jubileumspostflygningen; Mai Stommel, Valdemarsvik; Leilah Strauch; Rune Stöth, Lysekil; Gösta Sundman; Kungl. Svenska Generalkonsulatet i Chicago, Ill., U S A; Svenska Nationalföreningen mot Hjärt- och Lungsjukdomar; Gilbert Svenson; Sven Söderström, Kilafors; Heinrich Towschik, Wien, Österrike; U D; Lars Johan Unneryd; Erik Wallin, Södra Sandby; Arne Wennerholm; Harry Wicksell; Helmer Widlund, Luleå; Milda Vikström, Vittangi; Erik Willman, Malmö; Märta Wiman, Nyköping; Axel Winberg; Allan Wirgin; Verlag Heinz Voemel, Reutlingen, Västtyskland; Lennart Wollter; Stig Wärmling, Gnesta; Harold Zettersten; Torsten Zillén; Göran Åsbring; Österreichische Pro Juventute, Salzburg, Österrike.

Överpostexpeditör Margit Sjölund, chef för museets posthistoriska avdelning, avled den 15 maj 1969. Hon har varit verksam vid Postmuseum sedan 1962 och var en mycket uppskattad medarbetare bland arbetskamrater, besökande och alla dem som hon hjälpte med material för utställningar och med posthistoriska uppgifter.